

Dosar nr. 3r-41/24

2-23035606-01-3r-26022024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând recursul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 09 martie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” (în continuare „Vasigur Grup” S.R.L.) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (în continuare IP „Agenția Servicii Publice”), prin care a solicitat anularea refuzului neîntemeiat al IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru din 26 ianuarie 2023 cu obligarea acesteia să recepționeze lucrările cadastrale primare la nivel de clădiri, în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 30/03 din 11 august 2021, semnat de către toate persoanele responsabile cu aplicarea legală a procedurii tacite ca acțiune în obligare, în temeiul art. 206 alin. (1) lit.b) din Codul administrativ și constatarea existenței legale a unui raport juridic la actul administrativ individual - procesul-verbal de recepție finală nr. 30/03 din 11 august 2021, semnat de către toate persoanele responsabile cu aplicarea legală a procedurii tacite ca acțiune în constatare, în temeiul art. 206 alin. (1) lit.d) din Codul administrativ.

Prin hotărârea din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată de „Vasigur Grup” S.R.L.

S-a anulat decizia Secției de verificare și recepționare a lucrărilor cadastrale a Departamentului Cadastru din 26 ianuarie 2023 privind refuzul recepției lucrării

cadastrale și decizia Agenției Servicii Publice nr.01/V-181/23 din 13 martie 2023, emisă la soluționarea cererii prealabile.

S-a obligat Agenția Servicii Publice să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recepția lucrării cadastrale în temeiul cererii nr. 0100/23/6808 din 17 ianuarie 2023 înaintată de „Vasigur Grup” S.R.L..

În rest, acțiunea s-a respins (f.d.100, 120-131).

La 27 iunie 2023, IP „Agenția Servicii Publice” a depus apel împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de „Vasigur Grup” S.R.L. (f.d.107).

La 20 iulie 2023, Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc au depus apel împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii „Vasigur Grup” S.R.L. (f.d.109-110).

Prin încheierea din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.138-140).

La 25 ianuarie 2024, IP „Agenția Servicii Publice” a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora (f.d.144-147).

La 20 februarie 2024, Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând atragerea lor în proces în calitate de terți și anularea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, în același complet de judecată pentru examinarea apelului declarat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.139-140).

Recurentele au notat că au depus în termen recursul, deoarece au recepționat copia încheierii din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău la 08 februarie 2024.

Subsecvent, în susținerea cererii de recurs, recurentele au indicat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel, suplimentar invocând dezacordul cu încheierea din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău pe care o consideră neîntemeiată, deoarece prin declararea ca fiind inadmisibilă a cererii lor de apel depusă împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, instanța de apel le-a îngădit accesul la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției, întrucât nu a aplicat prevederile art. 205 alin. (1) din Codul administrativ și nu a dispus din oficiu atragerea lor în proces.

De altfel, în opinia recurentelor constatarea Curții de Apel Chișinău precum că ele nu au fost atrase în cadrul procesului judiciar în calitate de persoane terțe în sensul art. 205 alin. (2) din Codul administrativ, întru invocarea interesului lor, nu poate fi reținută ca întemeiată, deoarece au aflat despre proces doar după ce instanța de fond a pronunțat hotărârea, iar instanța de apel nu a făcut referire la vreo probă ce ar confirma faptul că au cunoscut despre proces până la data adoptării hotărârii instanței de fond. Prin urmare, instanța de apel urma să aplice prevederile art. 205 alin. (1) din Codul administrativ al Republicii Moldova și să dispună din oficiu

atragerea lor în proces și să soluționeze cauza în temeiul hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 22 iulie 2014. în cauza Cornea c. Republicii Moldova (Cererea nr. 22735/07), pentru a nu le împiedica accesul la un tribunal într-un mod arbitrar.

La 22 martie 2024, „Vasigur Grup” S.R.L. a înaintat cerere de respingere a recursului, prin care a solicitat respingerea recursului Nataliei Colos și Parascoviei Radulov-Covtoniuc depus împotriva încheierii din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău în temeiul art.246 alin. (1), (2) lit. c) și d) din Codul administrativ, întrucât a fost depus de persoane neîmputernicite și după expirarea termenului stabilit (f.d.183-184).

Reieșind din materialele cauzei, instanța de recurs cataloghează ca nefondate și respinge argumentele „Vasigur Grup” S.R.L. precum că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit de legiuitor, din următoarele considerente.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea recurată a fost pronunțată la 15 ianuarie 2024 și recepționată, prin intermediul oficiului poștal de către Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc la 08 februarie 2024, fapt confirmat prin avizele de recepție, anexate la dosar (f.d.151-152).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc la data de 20 februarie 2024, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată de „Vasigur Grup” S.R.L.

S-a anulat decizia Secției de verificare și recepționare a lucrărilor cadastrale a Departamentului Cadastru din 26 ianuarie 2023 privind refuzul recepției lucrării cadastrale și decizia Agenției Servicii Publice nr.01/V-181/23 din 13 martie 2023, emisă la soluționarea cererii prealabile.

S-a obligat Agenția Servicii Publice să emită actul administrativ individual, prin care să dispună recepția lucrării cadastrale în temeiul cererii nr. 0100/23/6808 din 17 ianuarie 2023 înaintată de „Vasigur Grup” S.R.L..

În rest, acțiunea s-a respins (f.d.100, 120-131).

La 20 iulie 2023, Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc au depus apel împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii „Vasigur Grup” S.R.L. (f.d.109-110).

Prin încheierea din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.138-140).

Totodată, s-a stabilit că pentru a dispune astfel, instanța de apel a constatat că la caz, Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc nu au calitatea de participanți la procesul finalizat prin hotărârea din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani pe care o contestă. Acestea nu au fost atrase în cadrul procesului judiciar în calitate de persoane terțe, în baza art. 205 alin. (2) Codul administrativ, întru invocarea interesului acestora. Respectiv, în sensul art. 236 alin.(2) lit. c) din Codul administrativ, nu au calitatea de participanți în prezentul proces și apelul declarat de ultimele urmează a fi declarat inadmisibil.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când: apelul este depus de o persoană neîmputernicită.

Iar, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

După cum a constatat și instanța de apel, prezentul litigiu a fost inițiat la cererea de chemare în judecată depusă de „Vasigur Grup” S.R.L. împotriva IP „Agenția Servicii Publice”, cu privire anularea refuzului neîntemeiat al IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru din 26 ianuarie 2023 cu obligarea acesteia să recepționeze lucrările cadastrale primare la nivel de clădiri, în temeiul procesului-verbal de recepție finală nr. 30/03 din 11 august 2021, semnat de către toate persoanele responsabile cu aplicarea legală a procedurii tacite ca acțiune în obligare, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ și constatarea existenței legale a unui raport juridic la actul administrativ individual - procesul-verbal de recepție finală nr. 30/03 din 11 august 2021, semnat de către toate persoanele responsabile cu aplicarea legală a procedurii tacite ca acțiune în constatare, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

Astfel, având în vedere că legiuitorul a instituit niște reguli exprese cu privire la procedurile judiciare naționale, în scopul unei bune administrări a justiției, stabilind exhaustiv lista persoanelor cu drept de a contesta un act judecătoresc, la

caz, din interpretarea logico-juridică a prevederilor art. 236 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, în coroborare cu dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, rezultă că apelul înaintat la 20 iulie 2023 de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost depus de persoane care nu sunt în drept să declare apel, sau altfel spus de persoane neîmputernicite, în sensul indirect al art. 236 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ. Or, părți ale prezentului proces sunt „Vasigur Grup” S.R.L. și IP „Agenția Servicii Publice”, în privința cărora a fost pronunțată hotărârea din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc nu au calitatea de participanți la procesul finalizat prin hotărârea nominalizată pe care acestea o contestă.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel just a declarat, prin prisma art. 236 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, inadmisibil apelul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva hotărârii din 22 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, întrucât acestea nu erau în drept să declare apel împotriva unei hotărâri judecătorești, emise într-un proces judiciar, în care nu aveau nicio calitate procesuală și nici nu fusesse atrase în proces de instanța de judecată.

Or, conform art.203 lit. a)-c) din Codul administrativ, participanți la proces sînt: părțile; persoanele atrase în proces de instanța de judecată; alți subiecți investiți de lege cu drept de sesizare. Iar, potrivit art. 204 din Codul administrativ, părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art.7.

De altfel, cu titlu subsidiar, cu referire la argumentul recurentelor că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 205 alin. (1) din Codul administrativ și nu a dispus din oficiu atragerea lor în proces, precum și la solicitarea acestora din cererea de recurs privind atragerea lor în proces, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că asupra acestei pretenții inițial urmează să se expună Curtea de Apel Chișinău, odată cu examinarea admisibilității apelului depus de IP „Agenția Servicii Publice”, în condițiile în care cererea respectivă a fost înaintată în adresa acesteia, la data de 20 februarie 2024.

Așadar, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Mai mult, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele Curții Europene a Drepturilor Omului, care a relatat în practica sa constantă faptul că, dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder vs the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs the United Kingdom, 28 mai 1985).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Natalia

Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc împotriva încheierii din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Natalia Colos și Parascovia Radulov-Covtoniuc.

Se menține încheierea din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Grup” împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă